

Kvalitetsgranskning

Våld i nära relationer

Kungsholmen, Norrmalm och Rinkeby-
Kista stadsdelsförvaltningar

Januari 2020

Kvalitetsgranskning Våld i nära relationer
Kungsholmen, Norrmalm, Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltningar
Dnr: 3.4.1-496/2019
Utgivare: Socialförvaltningen
Utgivningsdatum: Januari 2020
Kontaktperson: Anna Forsström och Carolina Morales

Sammanfattning

Granskningen avser handläggning av våldsutsattas ärenden och omfattar Kungsholmen, Norrmalm samt Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltningar. De sammanfattande synpunkterna redovisas nedan utifrån de kvalitetsområden som ingår i Socialstyrelsens definition av god kvalitet¹.

Trygghet och säkerhet

Socialtjänstinspektörerna fann inga direkta skillnader i bedömningarna om behov av stöd och skydd vilket visar på en likställighet mellan de granskade enheterna. Genomgående fick brukaren snabbt insatser som svarade mot behoven av skydd, utifrån vad som framkom i utredningarna. Granskningen visade på vissa brister beträffande handläggningstider och dokumentation, vilka behöver följas upp inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet.

Helhetssyn och samordning

Utredningarnas innehåll följde Socialstyrelsens handbok² om vad som ska belysas väl vad gäller våldet och behovet av insatser på kort sikt. En återkommande reflektion vid samtliga enheter var dock att behovet av stöd på längre sikt inte alltid belystes lika tydligt, vilket även Inspektionen för vård och omsorg (IVO)³, Kriscentrum och föreningen Equal beskriver utifrån deras erfarenheter.

Insatserna som samhället ger måste på ett flexibelt och lyhört sätt planeras utifrån den våldsutsattas unika förutsättningar och behov. Analyser som inbegrep klientens behov med uttalat hänsyn till särskild utsatthet fanns endast i 16 % av de ärenden som handlade om våldsutsatta med komplexa behov.

Andelen barnkonsekvensanalyser har tydligt ökat jämfört med tidigare granskningar. Samsyn och samverkan med barn- och ungdomsenheterna (BoU) genom hela ärendeprocessen var dock ett utvecklingsområde. Norrmalms projekt ”Tillsammans för barnen” är ett gott exempel för att stärka samarbetet.

Kunskapsbaserad verksamhet

De granskade enheterna hade handledning och samlad relevant grundkompetens för att handlägga våldsutsatthet. Enheterna

---

¹ <http://www.socialstyrelsen.se/indikatorer/godvardochomsorgsocialtjansten>

² Socialstyrelsen (2016) Våld - Handbok om socialtjänstens och hälso- och sjukvårdens arbete med våld i nära relationer

³ Inspektionen för Vård och Omsorg (2014) Våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld

Våld i nära relationer

4 (40)

rekommenderas att i kvalitetsarbetet använda sig av erfarenheter hos organisationer som stöder brukare, såsom till exempel föreningen Equal. Kungsholmens enkät är ett gott exempel på systematisk uppföljning av målgruppen.

Riskbedömningar gjordes och följdes upp löpande i majoriteten av ärendena, vilket är en viktig kvalitetsindikation. I 82 % av de granskade ärendena hade bedömningsinstrument använts. Att instrument används i hög grad bidrar till enhetliga utredningar och att relevanta förhållanden uppmärksammas som underlag för bedömning.

Effektivitet och tillgänglighet

Av de slumpvis utvalda ärendena hörde totalt cirka 63 % till särskilt utsatta grupper, av vilka flest handlade om kvinnor med utländsk bakgrund. Få ärenden återfanns som rörde andra utsatta grupper såsom till exempel våldsutsatta i missbruk eller äldre. Detta kan ses som en indikator på att socialtjänsten inte når tillräckligt många våldsutsatta med särskild utsatthet.

Behovet av mer praktiskt stöd till våldsutsatta återkom genomgående i samtal med enheterna, liksom vid intervjun med Equal. Socialsekreterarnas utrymme att ge mer ”hands on”-stöd är begränsat med hänsyn till arbetsbelastningen. Det är utifrån ett tillgänglighetsperspektiv oroande om socialtjänstens insatser inte i tillräcklig omfattning anpassas till den enskildes förmåga eftersom insatserna därmed riskerar missa att svara mot vissa målgruppers behov.

Självbestämmande och integritet

I så gott som alla ärenden var den enskildas delaktighet och inflytande tydlig i handläggningen vilket visar på ett gott socialt arbete, präglad av lyhördhet och respekt för den enskildas integritet. Utredningsmallen vid Rinkeby-Kista innehöll inslag som på ett respektfullt sätt lyfte fram den våldsutsattas resurser och förmågor, detta inslag bör användas i relationsvåldshandläggningen över hela staden.

Innehåll

Sammanfattning	3
Inledning	6
Granskningsmetod.....	6
Utgångspunkter	8
Granskningsresultat	14
Förhandsbedömningar	14
Utredningar.....	15
Intervju, enkät och fokusgrupp	20
Styrkor och utvecklingsområden	25
Intervju med Kriscentrum för kvinnor och barn	26
Intervju med föreningen Equal	27
Brukarröster.....	28
Analys.....	29
Trygghet och säkerhet	30
Helhetssyn och samordning.....	31
Kunskapsbaserad verksamhet.....	32
Effektivitet och tillgänglighet.....	33
Självbestämmande och integritet	34
Bilaga – tabeller.....	35

Inledning

Stockholms stads socialtjänstinspektörer har till uppgift att granska stadens verksamheter inom individ- och familjeomsorgen, med avseende på kvalitet och rättssäkerhet för den enskilde. Arbetet utgår från lagstiftning, förordningar och föreskrifter liksom stadens riktlinjer inom området. Granskningar genomförs utifrån en framtagen granskningsmodell som bygger på de kvalitetskriterier Socialstyrelsen och Sveriges kommuner och regioner (SKR) tagit fram.⁴ Uppdraget har ett generellt brukarperspektiv. En årsrapport avges till socialnämnden och kommunstyrelsen.

Att bevaka likställigheten över staden samt sprida goda exempel är en viktig del av granskningarna, i syfte att stödja verksamheternas utvecklings- och kvalitetsarbete. Jämställdhet och barnperspektiv ska i möjligaste mån belysas och lyftas fram.

Bakgrunden till aktuellt granskningstema är att tidigare kvalitetsgranskningar⁵ identifierat brister inom stadens relationsvårdshandläggning. Granskningens syfte är att se över hur handläggningen överensstämmer med lagstiftningens intentioner samt om olika stadsdelsförvaltningar tillämpar lagstiftningen på samma sätt.

Granskningsmetod

God kvalitet inom socialtjänsten

3 kap 3 § Socialtjänstlagen (SoL) anger att ”Insatser inom socialtjänsten skall vara av god kvalitet. För utförande av uppgifter inom socialtjänsten skall det finnas personal med lämplig utbildning och erfarenhet. Kvaliteten i verksamheten skall systematiskt och fortlöpande utvecklas och säkras”.

Enligt Socialstyrelsen och Sveriges Kommuner och Landstings definition är god kvalitet när tjänsterna svarar mot de mål som beslutats, samt när tjänsterna

- bygger på respekt för människors självbestämmande och integritet
- utgår från en helhetssyn, är samordnade och präglas av kontinuitet

---

⁴ Socialstyrelsen (2014) Handbok för utveckling av indikatorer, För god vård och omsorg

⁵ Socialförvaltningen (2017) Barn som har upplevt våld. Dnr 3.4.1-743/2016

- är kunskapsbaserade och effektivt utförda
- är tillgängliga
- är trygga och säkra, och präglas av rättssäkerhet i myndighetsutövningen⁶

Målgrupp, avgränsning och urval

Granskningen omfattar Kungsholmen, Norrmalm och Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltningar. Granskningen genomfördes under perioden augusti till december och inleddes med ett möte med avdelningschef, enhetschef och biträdande enhetschef vid respektive förvaltning. Vid samtliga enheter togs listor fram ur verksamhetssystemet avseende personer aktuella vid relationsvårdsteamerna, från 18 år och uppåt. Ärendena som slumpvis valdes ut var aktuella under 2018-2019 och granskningen genomfördes i de digitala akterna utifrån en upprättad granskningsmall. Granskningen är uppbyggd efter Socialstyrelsens föreskrift och allmänna råd om våld i nära relationer⁷, Socialstyrelsens handbok⁸, samt stadens riktlinjer för handläggning av våld i nära relationer⁹. Under våren gjordes samma granskning vid stadsdelsförvaltningarna Bromma och Enskede-Årsta-Vantör.

Totalt granskades 60 våldsutsattas ärenden, 20 per stadsdelsförvaltning. Utöver detta granskades även 10 förhandsbedömningar som inte lett till utredning per stadsdelsförvaltning.

Som komplement till aktgranskningen genomfördes en intervju med ledning och en fokusgrupp med medarbetare, med fokus på förhållningssätt och rutiner i arbetet med målgruppen. Socialsekreterarna vid respektive enhet besvarade en enkät om kompetens, erfarenhet och samverkan. Socialtjänstinspektörerna satt med vid ärendedragningar och tog även del av enheternas verksamhetsplaner, verksamhetsberättelser samt andra styr- och uppföljningsdokument. För att belysa brukar- och utförarperspektivet hölls intervjuer med två våldsutsatta kvinnor och ledningen vid Kriscentrum för kvinnor och barn, samt med föreningen Equal.

---

⁶<http://www.socialstyrelsen.se/indikatorer/godvardochomsorgsocialtjansten>

⁷ Socialstyrelsen (2014) Föreskrifter och allmänna råd om våld i nära relationer SOSFS 2014:4

⁸ Socialstyrelsen (2016) Våld - Handbok om socialtjänstens och hälso- och sjukvårdens arbete med våld i nära relationer

⁹ Socialförvaltningen (2014) Våld i nära relationer. Riktlinjer för handläggning inom Stockholms stads socialtjänst.

Resultatet återkopplades till berörda chefer och personal vid respektive förvaltning i december 2019 och januari 2020.

Uppföljning och spridningskonferens riktad till samtliga stadsdelsförvaltningar kommer att genomföras under 2020.

Utgångspunkter

I socialtjänstlagen anges kommunens skyldighet att stötta brottsoffer, och då särskilt kvinnor och barn som är eller har varit utsatta för våld av närstående, i 5 kap. 11 §:

”Till socialnämndens uppgifter hör att verka för att den som utsatts för brott och dennes närstående får stöd och hjälp. Socialnämnden ska särskilt beakta att kvinnor som är eller har varit utsatta för våld eller andra övergrepp av närstående kan vara i behov av stöd och hjälp för att förändra sin situation. Socialnämnden ansvarar för att ett barn, som utsatts för brott, och dennes närstående får det stöd och den hjälp som de behöver. Socialnämnden ska också särskilt beakta att ett barn som bevittnat våld eller andra övergrepp av eller mot närstående är offer för brott och ansvara för att barnet får det stöd och den hjälp som barnet behöver.” Lag (2012:776).

Arbetet mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck syftar till att personer som varit utsatta för våld ska få stöd och skydd för att ta sig ur situationen och leva ett liv utan våld. Stockholms stads riktlinjer för handläggning av våld i nära relationer beslutades av kommunfullmäktige i mars 2014. Kommunfullmäktige beslutade 2017 om ett nytt program mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck för Stockholms stad. Programmet gäller under perioden 2017-2020.

Insatser till våldsutövaren behövs för att förebygga att våldet upprepas, och socialnämnden bör kunna erbjuda våldsutövare insatser som syftar till att de förändrar sitt beteende och upphör med att utöva våld.¹⁰ Enligt stadens riktlinjer¹¹ och programmet¹² ska socialtjänsten kontakta våldsutövaren och motivera denne att söka hjälp för sitt våldsbeteende samt informera om de möjligheter till stöd och behandling som finns.

---

¹⁰ Socialstyrelsen (2016) Våld - Handbok om socialtjänstens och hälso- och sjukvårdens arbete med våld i nära relationer

¹¹ Socialförvaltningen (2014) Våld i nära relationer. Riktlinjer för handläggning inom Stockholms stads socialtjänst.

¹² Socialförvaltningen (2016) Stockholms stads program mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck

Våld i nära relationer

Våld som utövas av närstående har uppmärksammats som en särskild form av utsatthet. Denna utsatthet kännetecknas bland annat av att våldsutövaren är en person som förväntas ha en nära och förtroendefull relation till personen. Våldet är ofta upprepat och systematiskt. Till utsattheten hör också olika beroendeförhållanden och känslomässiga band som kan försvåra processen att lämna relationen, till exempel om den våldsutsatta och våldsutövaren har barn tillsammans. Genom gradvis förskjutna gränser, isolering samt växling mellan våld och värme uppstår en normaliseringsprocess inom relationen. Som skyddsstrategi försöker den våldsutsatta anpassa sig till våldsutövarens kontroll vilket leder till att våldet stegvis normaliseras och att det blir svårare att ta sig ur relationen.¹³

Begreppet ”våld” omfattar följande:

Fysiskt våld: till exempel knuffa, hålla fast, släpa, slå, dra i håret, beröva sömn, nypa, sparka, ta stryppgrepp, hota med vapen.

Psykiskt våld: till exempel verbala kränkningar, kontroll av post och telefon, förnedring, isolering, utpressning, skambeläggande, nedtryckande uttalanden. Även latent våld, hot om våld eller en ständig rädsla för att våld ska uppstå.

Sexuellt våld: till exempel tvingas utföra sexuella handlingar hen inte vill ha del i.

Materiellt våld: till exempel förstöra ägodelar, slänga saker som personen tycker om.

Ekonomiskt våld: till exempel stöld av pengar, stöld av ägodelar, inte ha egna pengar, inte ha insyn i den gemensamma ekonomin, tvingas skriva på papper/uppge bankkoder, ekonomisk utpressning.

Försummelse: Gäller äldre och personer med funktionsnedsättning. Till exempel medvetet felaktig medicinering, bristande hygien, lämna utan tillsyn, försvåra istället för att underlätta.¹⁴

Stockholm stad har indikatorn ”Antal personer som utsatts för våld i nära relation som är kända av socialtjänsten”, vilken avser vuxna personer över 18 år. Det var 2 390 våldsutsatta personer under 2018 som var kända av socialtjänsten, varav 90 procent var kvinnor och tio procent män.¹⁵

---

¹³ Moser Hällén och Sinisalo m.fl (2018) Våld i nära relationer

¹⁴ Socialförvaltningen (2014) Våld i nära relationer. Riktlinjer för handläggning inom Stockholms stads socialtjänst.

¹⁵ Socialförvaltningen (2019) Socialtjänstrapport 2018

Våld i nära relationer

10 (40)

Antal personer utsatta för våld i nära relation och kända av socialtjänsten, uppdelat på kön, år 2016-2018.¹⁶

Stadsdelsnämnd	2016		2017		2018	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Rinkeby-Kista	181	10	220	20	161	14
Spånga-Tensta	176	*	124	13	145	16
Hässelby-Vällingby	242	10	287	15	311	14
Bromma**	105	*	117	*	118	19
Kungsholmen**	55	*	48	*	45	*
Norrmalm	39	*	45	*	79	*
Östermalm	32	*	36	*	104	*
Södermalm	228	11	209	11	157	30
Enskede-Årsta-Vantör	336	*	185	*	186	*
Skarpnäck	172	13	118	*	135	10
Farsta	140	*	164	*	175	10
Älvsjö	35	13	41	*	50	*
Hägersten-Liljeholmen	91	*	120	*	143	15
Skärholmen	275	85	135	21	335	93
Staden totalt	2 107	181	1 849	108	2 144	246

Källa: ILS.

*För få redovisas inte

**Bromma och Kungsholmen har ej könsuppdelad statistik för år 2016.

Utredning och bedömning

Enligt Socialstyrelsens föreskrift och allmänna råd bör socialnämnden i ärenden som rör en våldsutsatt person bland annat utreda:

- behovet av stöd och hjälp akut,
- våldets karaktär och omfattning,
- våldets konsekvenser för den våldsutsatta,
- hur den våldsutsatta hanterar sin situation,
- hur den våldsutsattas nätverk ser ut,
- om den våldsutsatta behöver stöd i sitt föräldraskap, och
- behovet av stöd och hjälp på både kort och lång sikt.

Nämnden bör beakta de särskilda behov som en våldsutsatt kan ha på grund av bland annat

- sin ålder,
- funktionsnedsättning,
- könsöverskridande identitet eller uttryck,
- sin sexuella läggning,
- att hen tillhör en nationell minoritet,
- att hen har en utländsk bakgrund,
- missbruk och beroende, eller
- risken för hedersrelaterat våld.

¹⁶ Ibid.

Ovanstående grupper räknas som särskilt sårbara, vilket handlar om särskilt hög utsatthet, att våldsutsattheten ger särskilt allvarliga konsekvenser eller att den våldsutsatta kan ha svårare att förändra sin situation och därför kan behöva särskilda stödinsatser.¹⁷

Samverkan behövs både på övergripande nivå och i det enskilda ärendet. Den våldsutsatta kan vara i behov av flera huvudmäns och organisationers insatser parallellt och insatserna ska då genom samverkan samordnas så att de inte motverkar varandra.

Utgångspunkt för samverkan, såväl internt som externt, är trygghet och säkerhet för den våldsutsatta och barn som upplevt våld.¹⁸

Standardiserade bedömningsmetoder

Socialnämnden ska bedöma risken för att den våldsutsatta utsätts för ytterligare våld. När socialnämnden gör riskbedömningen bör en standardiserad bedömningsmetod användas.¹⁹

Socialstyrelsen har tagit fram standardiserade bedömningsmetoderna FREDA till stöd för socialtjänstens arbete med våldsutsatta för att synliggöra våldet och göra riskbedömningar för fortsatt våld. FREDA består av tre instrument:

- FREDA-kortfrågor
- FREDA-beskrivning
- FREDA-farlighetsbedömning

Standardiserade bedömningsmetoder förbättrar underlag inför beslut och kan bidra till att arbetet blir mer enhetligt och öka möjligheten att erbjuda den våldsutsatta det skydd och stöd som hen behöver.²⁰

Insatser

Socialnämnden ska erbjuda insatser akut samt på kort och lång sikt med utgångspunkt i behovet av skydd, stöd och hjälp. Utredningen, inklusive riskbedömningen, ska ligga till grund för bedömningen av vilka insatser som ska erbjudas.

Socialnämnden bör kunna erbjuda stöd och hjälp i form av bland annat

---

¹⁷ Nationellt centrum för kvinnofrid, nck.uu.se

¹⁸ Socialstyrelsen (2016) Våld, handbok om socialtjänstens och hälso-och sjukvårdens arbete med våld i nära relationer

¹⁹ Socialstyrelsen (2014) Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om våld i nära relationer SOSFS 2014:4

²⁰ <https://www.socialstyrelsen.se/om-socialstyrelsen/pressrum/press/standardiserad-metod-i-arbetet-mot-vald-i-nara-relationer-ger-bättre-beslutsunderlag/>

Våld i nära relationer

12 (40)

- information och råd,
- stödsamtal,
- hjälp att ordna stadigvarande boende,
- stöd i föräldraskap,
- förmedling av kontakt med frivilligorganisationer och andra aktörer, och
- hjälp vid kontakt med hälso- och sjukvården och andra myndigheter, t.ex. Polisen och Skatteverket.

Insatserna ska utformas i samråd med den enskilde och ett uppdrag/beställning ska lämnas till utförare där det tydligt framgår *vad* insatsen ska innehålla. Utföraren ska tillsammans med den enskilde upprätta en genomförandeplan som konkret beskriver *hur* insatsen ska genomföras.²¹

Stockholm stad driver fyra skyddade boenden i egen regi: Hvilan, Kriscentrum för kvinnor och barn, Kruton och Syrenen. Sedan 2018 finns totalt fyra Relationsvåldscentrum (RVC) i staden, vilka erbjuder stöd och behandling till personer som är eller har varit utsatta för våld i nära relation samt hedersrelaterat våld och förtryck. RVC kan också ge stöd under rättsprocessen.²² Nedanstående tabeller visar placeringar och antal personer på skyddat boende samt antal personer aktuella vid de fyra RVC.

Antal beslut om placeringar i skyddat boende 2014-2018**, samt antal individer och medföljande barn 2018²³

Nämnd	2014	2015	2016	2017	2018 Kvinnor		2018 Män		Antal medföljande barn 2018
	Placeringar	Placeringar	Placeringar	Placeringar	Placeringar	Individer	Placeringar	Individer	
Rinkeby-Kista	139	41	54	39	35	35	*	*	53
Spånga-Tensta	23	60	49	50	42	37	*	*	29
Hässelby-Vällingby	44	65	32	41	53	48	*	*	56
Bromma	10	22	19	15	35	23	*	*	20
Kungsholmen	*	*	25	15	*	*	0	0	*
Norrmalm	*	10	*	12	15	*	*	*	*
Östermalm	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Södermalm	19	*	33	24	18	16	0	0	*
Enskede-Årsta-Vantör	63	107	169	59	56	51	0	0	53
Skarpnäck	40	25	52	24	22	14	0	0	11
Farsta	10	24	27	36	21	21	0	0	27
Älvsjö	13	*	i.u.	*	*	*	0	0	0
Hägersten-Liljeholmen	22	20	26	26	22	22	*	*	26
Skärholmen	58	73	48	47	55	55	*	*	53
Enheten för hemlösa	i.u.	*	*	*	*	*	*	*	0
Staden totalt	455	471	554	393	389	345	17	17	347

Källa: Egenrapporterade uppgifter från stadsdelsnämnder och socialnämnd.

*För få redovisas int.

**För år 2015 och framåt avses siffrorna både kvinnor och män, åren innan dess avses endast kvinnor.

²¹ Socialförvaltningen (2014) Våld i nära relationer. Riktlinjer för handläggning inom Stockholms stads socialtjänst.

²² Socialförvaltningen (2019) Socialtjänstrapport 2018

²³ Ibid.

Antal våldsutsatta på RVC 2018, uppdelat på kön.²⁴

	Våldsutsatta kvinnor	Våldsutsatta män
Sydväst	i.u.	i.u.
Väst	50	*
Sydost	179	*
Innerstad	60	*
Staden totalt	289	11

Källa: Egenrapporterade uppgifter från respektive RVC.
*För få redovisas inte.

Barn som upplevt våld

Då barn är berörda ska relationsvåldshandläggaren alltid underrätta barn- och ungdomsenheten. Barn- och ungdomsenheten ska utan undantag alltid inleda utredning gällande barnet och relationsvåldshandläggaren bör användas som en referensperson i barnets utredning²⁵. Relationsvåldshandläggaren ska vidare göra en barnkonsekvensanalys där konsekvenserna för barnet av besluten i den vuxnes ärende ska analyseras och vägas in.²⁶ Samverkan mellan enheterna ska säkerställa att olika enheters bedömningar och insatser är samordnade och beaktar behov av trygghet och säkerhet för barnet och den våldsutsatta.²⁷

Enheternas organisation och bemanning

Relationsvåldshandläggningen vid Kungsholmens och Norrmalm stadsdelsförvaltningar är organiserade inom Vuxenenheten. Socialsekreterarna, tre vid respektive förvaltning, handlägger både missbruk och våld i nära relationer. Vid Norrmalm har en av relationsvåldshandläggarna en särskild mottagningsfunktion. Grupperna leds utöver respektive enhetschef av biträdande enhetschef med ansvar för relationsvåld, missbruk och socialpsykiatri.

Vid Rinkeby-Kista ligger relationsvåldshandläggningen hos Rinkeby-Kistamottagningen. De fyra socialsekreterarna hanterar enbart relationsvåldsärenden och har en egen biträdande enhetschef som ansvarar för relationsvåldshandläggningen.

²⁴ Ibid.

²⁵ Socialförvaltningen (2014) Våld i nära relationer. Riktlinjer för handläggning inom Stockholms stads socialtjänst

²⁶ Socialförvaltningen (2017) Stödmaterial för barnrättsperspektiv inom socialtjänsten

²⁷ Socialstyrelsen (2014) Föreskrifter och allmänna råd om våld i nära relation SOSFS 2014:4

Granskningsresultat

Granskningsresultaten redovisas gemensamt för de tre granskade stadsdelsförvaltningarna och i bilagan återfinns jämförande statistik för samtliga fem stadsdelsförvaltningar som granskats under året. Först redogörs resultaten för förhandsbedömningarna och sedan för akterna. Då det endast förekommit enstaka män i granskningen redovisas ingen könsuppdelad statistik.

Förhandsbedömningar

Totalt granskades 30 förhandsbedömningar, 10 per stadsdelsförvaltning. Av de 30 granskade förhandsbedömningarna var 24 kvinnor och sex män.

Ålder	Kungsholmen (n=10)	Norrmalm (n=10)	Rinkeby-Kista (n=10)	Total (n=30)
18-20 år	0	0	0	0
21-30 år	1	2	3	6
31-40 år	4	2	4	10
41-50 år	3	1	3	7
51-64 år	1	4	0	5
65 år eller äldre	1	1	0	2

Vid Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning tillhörde åtta av tio en särskilt utsatt grupp, vid Norrmalm sex och Kungsholmen tre. Vanligast var att personen hade en särskild utsatthet på grund av utländsk bakgrund. I några fall var personerna särskilt utsatta med anledning av flera orsaker.

Särskild utsatthet	Kungsholmen (n=10)	Norrmalm (n=10)	Rinkeby-Kista (n=10)	Total (n=30)
Särskilt utsatt pga. funktionsnedsättning	2	1	1	4
Särskilt utsatt pga. ålder	1	1	0	2
Särskilt utsatt pga. utländsk bakgrund	2	3	6	11
Särskilt utsatt pga. missbruk/beroende	0	0	1	1
Särskilt utsatt pga. risk för hedersrelaterat våld	1	2	0	3

Vid Rinkeby-Kista hade fem av tio själva kontaktat socialtjänsten med anledning av deras våldsutsatthet, vid Norrmalm var det tre

som gjort det, och vid Kungsholmen en. Tiden det tog att fatta beslut om att inte inleda utredning varierade både inom och mellan stadsdelsförvaltningarna. En tredjedel av förhandsbedömningarna tog över 45 dagar innan beslut fattades.

Tid från anmälan till beslut om att inte inleda utredning	Kungsholmen (n=10)	Norrmalm (n=10)	Rinkeby-Kista (n=10)	Total (n=30)
<8 dagar	2	4	1	7
8-14 dagar	0	0	1	1
15-30 dagar	0	1	4	5
31-45 dagar	3	1	3	7
>45 dagar	5	4	1	10

Externa kontakter inom ramen för förhandsbedömningarna togs i något enstaka fall vid varje stadsdelsförvaltning. Motivationsarbete framgick i drygt hälften av förhandsbedömningarna, jämnt fördelat över de granskade enheterna.

Av de 30 våldsutsatta i förhandsbedömningarna hade 20 barn. Anmälan till barn- och ungdomsenheten gjordes i samtliga fall vid Kungsholmen och Norrmalm, vid Rinkeby-Kista saknades överföring till BoU i tre av fallen.

Barn	Kungsholmen (n=10)	Norrmalm (n=10)	Rinkeby-Kista (n=10)	Total (n=30)
Uppmärksammat om det finns barn eller ej	10	10	10	30
Har barn	4	8	8	20
Överföring till BoU saknas	0	0	3	3

Utredningar

Av de 60 granskade ärendena var 55 kvinnor och fem män.

Ålder	Kungsholmen (n=20)	Norrmalm (n=20)	Rinkeby-Kista (n=20)	Total (n=60)
18-20 år	0	0	0	0
21-30 år	3	2	1	6
31-40 år	10	6	12	28
41-50 år	4	7	2	13
51-64 år	2	4	4	10
65 år eller äldre	1	1	1	3

Våld i nära relationer

16 (40)

19 av de våldsutsatta hade psykisk ohälsa och 38 tillhörde en eller flera av de särskilt utsatta grupperna för våld i nära relationer. I handläggningen framkom ofta arbete kring den särskilda utsatthet som en del hade, men det fanns sällan en mer långsiktig och heltäckande analys utifrån den våldsutsattas särskilda utsatthet och dess påverkan på hens situation.

Särskild utsatthet	Kungsholmen (n=20)	Norrmalm (n=20)	Rinkeby-Kista (n=20)	Total (n=60)
Tillhör särskilt utsatt grupp	10	11	17	38
Särskilt utsatt pga. funktionsnedsättning	3	7	4	14
Särskilt utsatt pga. ålder	1	1	1	3
Särskilt utsatt pga. utländsk bakgrund	3	3	15	21
Särskilt utsatt pga. missbruk/beroende	3	3	0	6
Särskilt utsatt pga. risk för hedersrelaterat våld	0	1	3	4

I drygt hälften av ärendena fattades beslut om att inleda utredning inom en vecka. Rinkeby-Kista hade snabbast handläggning vad gäller detta. I drygt en tredjedel av ärendena tog det längre än 14 dagar innan beslut fattades.

Tid från ansökan/anmälan till beslut om att inleda utredning	Kungsholmen (n=20)	Norrmalm (n=20)	Rinkeby-Kista (n=20)	Total (n=60)
<8 dagar	8	9	16	33
8-14 dagar	3	4	1	8
15-30 dagar	4	4	2	10
31-45 dagar	3	1	0	4
>45 dagar	1	2	1	4
Uppgift saknas	1	0	0	1

I de granskade ärendena framgick motivationsarbete och den våldsutsatta var i hög grad delaktig med möjlighet att framföra sin inställning under utredningens gång.

I 56 av 60 ärenden var det uppmärksammat ifall personen hade barn eller inte. Överföring till barn- och ungdomsenheten saknades i ett fall vid Kungsholmen. Vid Norrmalm gjordes flest barnkonsekvensanalyser.

Barnperspektiv	Kungsholmen (n=20)	Norrmalm (n=20)	Rinkeby-Kista (n=20)	Total (n=60)
Uppmärksammat om det finns barn eller ej	19	18	19	56
Har barn	15	13	13	41
Överföring till BoU saknas	1	0	0	1
Barnkonsekvensanalys	5	11	9	25
Samverkan BoU	8	7	11	26

Det fanns utredningar i 55 av de 60 granskade ärendena. Vid Kungsholmen saknades fyra utredningar och vid Norrmalm en. Utredningstiderna för respektive förvaltning framkommer i tabellen nedan. Uppgift om utredningstiden saknades i 15 ärenden, då det i dessa ärenden saknades beslut om att avsluta utredning.

Utrednings-tid	Kungsholmen (n=20)	Norrmalm (n=20)	Rinkeby-Kista (n=20)	Total (n=60)
<1 mån	0	5	0	5
1-2 mån	3	11	1	15
3-4 mån	8	2	2	12
5-6 mån	3	1	2	6
>6 mån	0	0	7	7
Uppgift saknas	6	1	8	15

En kartläggning av våldet och dess konsekvenser hade gjorts i samtliga utom två ärenden vid Kungsholmen. Behovet av stöd och hjälp på kort sikt belystes i nästan alla ärenden, medan det långsiktiga behovet belystes i något lägre grad. Föräldrarollen belystes generellt i låg grad.

Kartläggning av våldet och dess konsekvenser	Kungsholmen (n=20)	Norrmalm (n=20)	Rinkeby-Kista (n=20)	Total (n=60)
Våldets karaktär	18	20	20	58
Våldets omfattning	17	20	20	57
Våldets konsekvenser	19	19	20	58
Hur den våldsutsatta hanterar situationen	18	19	20	58
Hur den våldsutsattas nätverks ser ut	12	18	20	50
Behov av stöd och hjälp på kort sikt framgår	20	19	19	58

Våld i nära relationer

18 (40)

Behovet av stöd och hjälp på lång sikt framgår	17	15	17	49
--	----	----	----	----

I samtliga granskade ärenden beskrevs vilken typ av våld som den våldsutsatta utsatts för.

Typ av våld	Kungsholmen (n=20)	Norrmalm (n=20)	Rinkeby-Kista (n=20)	Total (n=60)
Fysiskt	17	16	18	51
Psykiskt	19	20	20	59
Sexuellt	10	6	13	29
Materiellt/ekonomiskt	13	15	19	47
Försummelse	1	3	2	6
Tidigare erfarenheter av våld	4	7	2	13

Bedömningar gjordes ofta med stöd av bedömningsinstrumentet FREDA. En bedömning av den våldsutsattas skyddsbehov saknades i totalt elva ärenden, flest skyddsbedömningar gjordes vid Norrmalm och Rinkeby-Kista. En bedömning av stödbehovet gjordes i något fler ärenden.

Bedömning	Kungsholmen (n=20)	Norrmalm (n=20)	Rinkeby-Kista (n=20)	Total (n=60)
Riskbedömning	16	19	19	54
Bedömningsinstrument används	15	17	17	49
Bedömning av stöd	17	17	19	53
Bedömning av skydd	13	18	18	49
Säkerhetsplanering	16	19	18	53

I så gott som alla ärenden erbjöds den våldsutsatta insats, i tabellen nedan redovisas vilka insatser som erbjöds (en person kan ha erbjudits flera insatser). Vid Norrmalm tackade nio personer nej till skyddat boende när det erbjöds, vid Kungsholmen tackade en person nej medan ingen vid Rinkeby-Kista tackade nej till skyddat boende när det erbjöds. 43 av 60 fullföljde en insats.

Insats	Kungsholmen (n=19)	Norrmalm (n=20)	Rinkeby-Kista (n=20)	Total (n=60)
Skyddat boende med personal	5	8	6	19
Skyddat boende med barnkompetens	4	7	9	20
Boende utan dygnet-runt-personal/jourlight/mellanbonde	0	0	9	9
Vandrarhem/hotell	1	2	6	9
Stödsamtal/gruppsamtal	16	15	15	46
Praktiskt stöd och samhällsinformation	2	3	16	21
Kontaktperson	0	0	0	0
Hänvisning till externa stödinsatser	1	1	1	3
Ekonomiskt bistånd	3	4	12	19
Personen fullföljer insats	15	13	15	43

I 38 av 60 ärenden återfanns ett uppdrag/beställning till utföraren av insatsen. Flest antal uppdrag med konkreta mål fanns vid Kungsholmen. Vid samtliga förvaltningar fanns det i regel oftare ett uppdrag till RVC medan det till skyddade boenden oftast saknades uppdrag. Majoriteten av beställningarna innehöll konkreta mål för insatsen, vid Norrmalm var flera beställningar generellt formulerade utan tydligt individuella mål. Insatsen följdes upp i 49 av 60 ärenden. Uppföljningar av riskbedömningarna gjordes oftast löpande. Kungsholmen som hade lägst antal riskbedömningar hade därmed också färre riskbedömningar att följa upp än de andra förvaltningarna.

Uppdrag och uppföljning	Kungsholmen (n=19)	Norrmalm (n=20)	Rinkeby-Kista (n=20)	Total (n=60)
Uppdrag finns	15	15	8	38
Uppdrag med konkreta mål	15	14	6	35
Uppföljning av insats	15	16	18	49
Uppföljning av riskbedömning	13	15	17	45

Polisanmälan hade gjorts i 30 av 60 ärenden, något färre hade polisanmält vid Norrmalm. Av de 60 granskade ärendena återvände 18 till våldsutövaren.

Våld i nära relationer

20 (40)

Övrigt	Kungsholmen (n=20)	Norrmalm (n=20)	Rinkeby-Kista (n=20)	Total (n=60)
Går tillbaka till våldsutövaren	6	7	5	18
Polisanmälan gjord	10	8	12	30

Samverkan skedde framför allt med utföraren av insatsen, barn- och ungdomsenheten samt med enheten för ekonomiskt bistånd.

Samhandläggning med barn- och ungdomsenheten framgick i flera ärenden, med gemensamma besök och avstämningar. Denna samverkan sågs framför allt i början av ärendena och inte i lika hög grad längre fram. Samverkan med landstinget och polis skedde i några enstaka fall vid respektive förvaltning. Tre SIP²⁸ återfanns i de granskade ärendena, två vid Kungsholmen och en vid Rinkeby-Kista.

Intervju, enkät och fokusgrupp

Som ett komplement till aktgranskningen genomfördes intervju med respektive stadsdelsförvaltnings ledning och enkät samt fokusgrupp för medarbetarna.

Kungsholmen

Intervju ledning

Enheten har ett kvalitets- och ledningssystem nedbrutet på enhetsnivå. Kollegialgranskningar utförs återkommande utifrån barnperspektiv och handläggning. Resultaten har använts som underlag för metoddag. Varje år genomförs en bemötandeenkät till brukare vid enheten. Förekomsten av våldsutsatta som är kända av socialtjänsten kartläggs inom ramen för verksamhetsplaneringen, likaså användningen av FREDA kortfrågor. Handläggare vid samtliga enheter fyller i en enkät gällande våldsutsatta eller våldsutövare, vilken följs upp i verksamheterna och verksamhetsplaneringen. De enskilda ärendena följs upp med biträdande enhetschef.

Ledningen berättar att målgruppen har ökat vilket medfört att RVT utökats. Samverkansrutiner finns för att uppmärksamma våldsutsatta inom nämnden. Våldsutsatta som redan har ett pågående ärende inom funktionshinder handläggs där men konsulterar RVT.

---

²⁸ Samordnad individuell plan

Utvecklingsarbete pågår för att implementera FREDA kortfrågor på samtliga enheter samt att följa upp ansökningar om fortsatt RVCI-kontakt efter de fem fria samtalen. Insatser till barnen behöver också följas upp.

RVT har handledning och relevant kompetens finns i gruppen, vidareutbildning erbjuds till nyare handläggare och personalomsättningen är låg. I huvudsak finns de insatser som behövs tillgängliga. Ledningen berättar att RVT har tillgång till två behandlingsassistenter som jobbar med praktiskt stöd och vägledning, vilket är till stor hjälp. Det finns enligt ledningen behov av att se över möjligheterna till att flytta våldsutövaren snarare än den våldsutsatta. Våldsutövare nås framför allt genom samarbete med familjeenheten, sju våldsutövare har remitterats till RVCI.

Utmaningar i verksamheten är enligt ledningen våldsutsatta med annan problematik, t.ex. psykiatrisk problematik där det saknas bra placeringsalternativ.

Enkät medarbetare

Alla tre handläggare har besvarat enkäten. Samtliga är socionomer, med mellan två och 12 års erfarenhet från socialt arbete. Handläggarna har arbetat på nuvarande arbetsplats mellan ett och åtta år. I gruppen finns flera olika vidareutbildningar inom relationsvåld, bland annat FREDA och vidareutbildningar på högskolenivå. Gruppen önskar mer utbildning inom framför allt hedersvåld och HBTQ-perspektiv.

Vad gäller samverkan framkommer att det ofta saknas samsyn och samarbete med BoU och Ekonomiskt bistånd.

Fokusgrupp medarbetare

Gruppen reflekterar över målet att leva ett liv fritt från våld och menar att det nog ofta går att uppnå ett liv fritt från fysiskt våld, och att de kan hjälpa de våldsutsatta att hantera det psykiska våldet. När den våldsutsatta har barn blir det ännu svårare att leva ett liv fritt från våld, då domstol t.ex. kan besluta att umgänge ska ske vilket innebär fortsatt våldsutsatthet för kvinnan. Ibland är det så att våldet kommer att fortsätta och man får stötta den våldsutsatta att hantera våldet.

Gruppen reflekterar kring behov av uppföljning av ärenden efter cirka två år, för att se om den våldsutsatta lever fritt från våld. Det skulle vara intressant att följa vad som händer i dessa ärenden i ett

längre perspektiv. Det skulle också kunna säga något om vad socialtjänsten bör erbjuda för ytterligare stöd.

När det gäller samverkan med familjeenheten finns en önskan om att familjeenheten skulle vara med längre i processen, och att gemensamt följa ärendet till slutet. Upplevelsen är att familjeenheten ofta avslutar ärendet efter att utredningen är klar, utan någon insats för barnen. Utifrån att frågan om stöd till barn är så aktuell anser gruppen att det borde gå att göra något mer utifrån lagstiftningen än vad som görs idag. En annan svårighet är att det inom familjeenheten görs omskrivningar av våld till ”konflikt”, gruppen menar att avdelningen skulle behöva en minsta gemensamma kunskap om våld, så att det råder en samsyn mellan enheterna.

Gruppen reflekterar kring tillgängligheten för våldsutsatta personer och anser att de själva generellt är tillgängliga och kan nås på olika sätt. En fundering är hur bra tillgängligheten är för äldre personer som ska vända sig till kontaktcenter Äldre direkt, och inte kunna få fatt i någon person när det behövs, där en direktkontakt blir svår.

Normalm

Intervju ledning

Ledningen lyfter att det pågår en del utvecklingsarbete inom området. Samverkan med familjeenheten har varit i fokus och ett projekt ”Tillsammans för barnen” genomförs under 2018-2019. Ett konkret arbetssätt är att de har Unga vuxna-team, ett forum där man drar gemensamma ärenden, ofta våldsärenden. I det forumet har det bl.a. diskuterats hur våldet beskrivs i barnärendet respektive i ärendet hos RVT, detta för att skapa förståelse mellan enheterna.

Ledningen berättar om förvaltningens arbete med våldsutövare då socialsekreterare från RVT per automatik är med vid det första gemensamma mötet med föräldrarna på familjeenheten för att även fånga upp våldsutövaren. Handläggarna presenterar för föräldrarna att det här är deras arbetssätt, och det brukar tas väl emot. Samtliga tre handläggare inom RVT kan jobba med våldsutövare. Ledningen ser det som ett utvecklingsområde att inom staden jobba enhetligt med våldsutövare.

En utmaning i arbetet är brist på placeringsalternativ för personer som inte är lämpliga att placera på t.ex. Kriscentrum på grund av svår psykisk sjukdom. Även osäkra boendeförhållanden är en utmaning. Boende kan bli en svår fråga att lösa efter en placering på

skyddat boende. Ledningen ser positivt på att fler våldsutsatta söker sig till socialtjänsten, en utmaning är dock att det inte finns särskilda resurser till arbetet med våld.

Enkät medarbetare

Alla tre handläggare har besvarat enkäten. Samtliga är socionomer, med mellan tre och fem års erfarenhet från socialt arbete. Två av handläggarna har arbetat på nuvarande arbetsplats i drygt två år och en handläggare började under året. I gruppen finns olika vidareutbildningar, bland annat mastersutbildning, kompetens i FREDA och Krutons utbildning om hedersrelaterat våld. Vad gäller behov av vidareutbildning lyfts behov kring arbete med våldsutövare samt hedersrelaterat våld.

Samverkan med BoU och övriga enheter inom avdelningen beskrivs som välfungerande utom vad gäller Ekonomiskt bistånd. Mer samverkan behövs med polisen.

Fokusgrupp

Gruppen reflekterar över att tillgängligheten kan bli lidande då utredarna ofta är uppbokade och kan vara svåra att nå. De försöker öka tillgängligheten genom att vara flexibla, möta klienten där det passar och anpassa efter behoven. Majoriteten av klientgruppen vid Norrmalm beskrivs som väletablerad och resursstark. Gruppen uppfattar att förhållandevis få ärenden remitteras över från funktionshinder och socialpsykiatri men att dessa enheter ska börja screena för våld systematiskt vilket kan öka inflödet.

Samverkan med ekonomiskt bistånd beskrivs som svår vilket gruppen uppfattar beror på personalomsättning samt att funktionerna är geografiskt åtskilda. Samverkan med familjeenheten har förbättrats avsevärt sedan den tidigare kvalitetsgranskningen²⁹ tack vare projektet Tillsammans för barnen. Det finns helhetssyn, tydliga samverkansrutiner för gemensamma möten och avstämningar i ärenden där det finns barn. Gruppen ser utmaningar i att samsynen ibland brister, att utredning inte alltid inleds eller avslutas utan insats gällande barnet. Samverkan med familjerätten behöver utvecklas eftersom familjerättsliga konflikter är vanligt förekommande i våldsärenden.

Gruppen resonerar kring utredarnas funktion eftersom många klienter slussas direkt till RVC för samtal efter kontakt med mottagningen. Detta avlastar utredarna men samtidigt finns risken att det sker på bekostnad av en mer gedigen bedömning och analys,

---

²⁹ Socialförvaltningen (2016) Barn som har upplevt våld 3.4.1-357/2016

att utredarnas funktion mest blir att ordna ett underlag för en fortsatt RVC-beställning.

Rinkeby-Kista

Intervju ledning

RVT består av en ganska ny grupp socialsekreterare och det finns en utbildningsplan för gruppen för att säkerställa kompetensen. Centrala utvecklingsmedel används till utbildningar då det inte finns budget för det annars. En synpunkt är att utvecklingsmedel tyvärr kommer väldigt sent vilket medför att det ibland är svårt att hinna använda medlen trots att behov finns.

Ett utvecklingsarbete som påbörjas nu är ett pilotprojekt i de ärenden där en förälder placeras på skyddat boende med barn, för att öka samverkan med barn- och ungdomsenheten. Man ska då ha en intern SIP i början på det skyddande boendet, RVT är sammankallande och det är obligatoriskt för de kallade enheterna att delta.

Ledningen ser att det finns ett stort behov av praktisk hjälp till klienterna aktuella på RVT, som är svårt att hinna med. Många har varit väldigt isolerade och har dålig kunskap om samhället. Det är inte ovanligt med komplex problematik. Behovet av praktisk hjälp upplevs som outtömligt. Att stadsdelen är ett resurssvagt område innebär en utmaning.

Ledningen anser att det behövs ett helhetsgrepp kring bostäder i staden då detta är en stor utmaning. Staden centralt bör också ta ett samlat grepp om de skyddande boendena. Ytterligare en utmaning som ledningen ser är stödet till barn; hur och av vem ska stödet ges?

Enkät medarbetare

Tre av fyra handläggare har besvarat enkäten. Samtliga är socionomer, med erfarenhet från socialt arbete mellan ett och 13 år. Två av handläggarna började på nuvarande arbetsplats under året och den tredje för ett drygt år sedan. I gruppen finns olika vidareutbildningar inom våld, bland annat på högskolenivå, FREDA och utbildning från ATV gällande våldsutövare. Vad gäller behov av vidareutbildning tas vuxna som utsätts för hedersvåld upp.

För samverkan med barn och ungdom samt ekonomiskt bistånd finns väl utarbetade interna rutiner men samverkan försvåras av hög personalomsättning, hög arbetsbelastning och för lite tid. Lokala

polisen och kvinnojourer fungerar bra, dock behöver samverkan med regionen utvecklas.

Fokusgrupp

Vid intervjun pratade gruppen mycket om att tidsbristen påverkar deras arbete negativt. De gav uttryck för att de inte hinner arbeta med klienterna så som de vill, de prioriterar klientarbetet men att t.ex. administrativt arbete prioriteras ned. Gruppen uttrycker att det har varit bra fokus på utbildning men att detta inte kompenserar tidsbristen. Tidsbristen påverkar också möjligheterna att samverka. Det händer väldigt mycket i ärendena vilket gör att de är vana att jobba med det akuta men upplever att de inte har fått rutin på det mer kontinuerliga arbetet. Gruppen upplever att det har varit rörigt länge och undrar om det någonsin kommer att vara ”normalläge”.

Gruppen reflekterar över klienternas självbestämmande och frågar sig vad de egentligen *kan* bestämma själva, och vilka val det är som de har att välja mellan. Många som kommer till RVT är rädda att de ska bli mördade, då finns det inget val, ingen väg tillbaka. Gruppen uttrycker en önskan om att socialtjänsten i högre grad kunde anpassa insatsen utifrån klienten och inte tvärtom som det ofta kan bli. De resonerar vidare kring att det är makt att kunna bestämma, i detta område har personerna inte så mycket makt att påverka sina egna liv jämfört med andra områden.

Gruppen lyfter vikten av att klienten får tid på sig att berätta vad hen varit utsatt för. Att berätta om våldet som man varit utsatt för kan ta tid, det kanske inte sker första gången man träffas. Ibland tar utredningen flera månader, men hade inte blivit lika bra om den hade gjorts på kortare tid, då hade våldsutsattheten knappt hunnit komma fram.

Styrkor och utvecklingsområden

Nedan följer en kortfattad sammanfattning av de styrkor och utvecklingsområden som framkommit vid respektive stadsdelsförvaltning. Ett mer utvecklat resonemang återfinns i den avslutande analysen.

Kungsholmen styrkor

- Snabbt skydd vid behov
- Hög delaktighet och inflytande
- Utredningarna innehåller bra kartläggningar av våldet
- Uppföljningsenkät

Kungsholmen utvecklingsområden

- Säkerställ att instrument används systematiskt
- Beslutsunderlag och handläggningstider
- Samsyn och samverkan med BoU
- Öka helhetssynen genom analys utifrån särskild utsatthet och behovet av stöd på lång sikt

Norrmalm styrkor

- Snabbt skydd vid behov
- Hög delaktighet och inflytande
- Utredningarna innehåller bra kartläggningar av våldet
- Barnkonsekvensanalyser och fungerande rutiner för samverkan med BoU

Norrmalm utvecklingsområden

- Öka helhetssynen genom analys utifrån särskild utsatthet och behovet av stöd på lång sikt
- Se över förhandsbedömningar avseende handläggningstid och innehåll
- Mer individuella mål och delmål i beställningarna
- Samverkan med ekonomiskt bistånd och familjerätt

Rinkeby-Kista styrkor

- Snabbt skydd vid behov
- Hög delaktighet och inflytande
- Gedigna utredningar med bra kartläggningar av våldet
- Väl utarbetad och heltäckande utredningsmall

Rinkeby-Kista utvecklingsområden

- Socialsekreterarnas arbetsbelastning utifrån målgruppens stora behov av praktiskt stöd
- Beställningar med individuella mål och delmål
- Följ upp utredningstiderna
- Öka helhetssynen genom analys utifrån särskild utsatthet och behovet av stöd på lång sikt

Intervju med Kriscentrum för kvinnor och barn

På Kriscentrum uppgav ledningen att samverkan med stadens stadsdelsförvaltningar fungerar ojämnt och att personalomsättning påverkar samverkan både på chefs- och handläggarnivå.

Tillgängligheten till relationsvårdshandläggarna beskrevs som god, det är inte svårt att boka möten eller att nå dem. Däremot uppfattade Kriscentrum en bristande intern samverkan mellan RVT och barn-

och ungdomsenheterna, socialsekreterarna kommer till exempel sällan gemensamt på möten.

Kriscentrum uppgav att det under de senaste två åren har blivit vanligare med mycket korta placeringsbeslut, ofta en till två veckor i taget. Kontakten blir avvaktande och det blir svårt att planera ett arbete framåt tillsammans med kvinnorna. De korta placeringstiderna anses inte heller vara bra utifrån ett barnperspektiv eftersom det är svårt att inleda insatser för barnen med så oklar planering framåt.

Relationsvåldshandläggarnas bemötande av kvinnorna upplevdes överlag vara bra. Där socialtjänstens hantering kan brista är framför allt vid avslut av insatsen, i de fall kvinnorna inte känner sig redo att lämna det skyddade boendet. Kriscentrum beskrev att alternativet efter det skyddade boendet inte sällan endast blir ekonomiskt bistånd och boende på hotell. När skyddsbehovet inte längre finns missas ofta behovet av stöd till både kvinnorna och barnen. Det saknas ett långsiktigt perspektiv och en sammanhållen vårdkedja, för att ge kvinnorna stöd till att leva ett liv fritt från våld.

Intervju med föreningen Equal

De våldsutsatta som Equal har kontakt med lever ofta med en komplex problematik med social utsatthet såsom missbruk och psykisk ohälsa. Equal noterar dock att också fler och fler kvinnor utan missbruk söker föreningens stöd eftersom det kan vara svårt att få hjälp från socialtjänsten om man inte väl kan föra sin egen talan och bevaka sina rättigheter.

Vad gäller våldsutsatta kvinnor i missbruk uppgav Equal att socialtjänsten ofta fokuserar för mycket på missbruket och missar behov utifrån våld och trauma. Våldsutsatthet normaliseras ännu mer vad gäller kvinnor i missbruk och kunskap om särskild utsatthet saknas ofta. Placeringar på vandrarhem eller hotell trots skydds- och stödbehov är vanligt eftersom bra alternativ saknas. Föreningen ser behov av en renodlad kvinnojour för kvinnor i aktivt missbruk, likaså att kompetens kring våld och trauma regelmässigt saknas på de upphandlade behandlingshemmen för missbruk. Likaså behövs boendelösningar med våldskompetens såsom till exempel försöks- och träningslägenheter och halvvägshus, samt ökade möjligheter till bostadsbyten inom och utanför länet.

Equal uppgav att socialtjänstens handläggning ofta präglas av korta och snäva perspektiv där fokus ligger på den akuta våldsutsattheten på bekostnad av det långsiktiga stödbehovet. Föreningen framförde

också att de ser en trend i att socialtjänsten mer och mer går mot ren myndighetsutövning, där verktyg och funktioner för att ge konkret och praktisk hjälp och stöd prioriteras bort, vilket slår hårt mot dem som har svårare att själva driva och agera i sina frågor. Helhetssyn och samverkan mellan stuprören saknas vilket också drabbar dem med komplexa stödbehov hårdast.

Brukarröster

Två kvinnor placerade på Kriscentrum för kvinnor och barn deltog i varsin intervju om sina upplevelser av kontakten med socialtjänsten. Kvinnornas namn är fingerade.

Amal säger att socialtjänstens bemötande varit fantastiskt bra. RVT-handläggaren har lyssnat och varit hjälpsam. Det har varit lätt att nå RVT, kontakten har varit smidig och snabb. I början blev det en liten konflikt eftersom RVT ville att Amal och barnen skulle flytta från Kriscentrum snabbt men det löste sig och placeringen har fortsatt. Amal säger att det är påfrestande att känna osäkerhet inför vad som ska hända. Amal berättar att hon har gått igenom hemska saker och varit nära att dö. Hon vill inte att hon och barnen bollas hit och dit. Handläggaren har hjälpt henne att få kontakt med traumapsykolog.

Det som inte fungerat lika bra är att det tagit flera månader innan socialtjänsten träffat barnen. Amal hade velat att barnen snabbare skulle ha fått träffa sina socialsekreterare eftersom barnen inte mått bra och deras situation blivit väldigt påverkad. Amal tänker att barnen hade behövt en kontaktperson, de saknar aktiviteter och kan inte gå ut hursomhelst på skyddat boende. Barnen behöver stimulans och Amal har inte orkat med detta helt eftersom hon blivit mycket skadad både fysiskt och psykiskt.

En annan fråga som är svår gäller det ekonomiska. Amal beskriver att hon på grund av våldet försatts i en situation som hon inte kunnat förutse eller planera för, men att hon ändå fått avslag trots att hon inte har pengar så hon och barnen klarar sig. Amal betonar att hon alltid klarat sig själv utan hjälp från socialtjänsten och att det är svårt att känna sig som en tiggare nu.

Amal säger att det är viktigt att socialsekreteraren är stödjande och visar att man går att lita på. Ingen kan föreställa sig hur det är att utsättas hemma. Man hittar inga ord för att beskriva vad man varit med om förrän man kommer hit.

Elin är nöjd med kontakten som hon haft med handläggare inom BoU och RVT. Hon anser att hon har fått ett bra bemötande och det stöd och hjälp som hon behövt. Mannen (våldsutövaren) har även varit i kontakt med vuxenheten på grund av beroendeproblematik och där anser hon att de kunde gjort mer för att nå honom. Hon tycker att det har fungerat bra med samverkan mellan RVT och BoU, men att vuxenheten saknades i den samverkan. Elin uppger att hon framför allt utsatts för psykiskt våld, även om visst fysiskt våld också har förekommit. Inledningsvis fick Elin besked om att det psykiska våldet inte var tillräckligt skäl för att placeras på skyddat boende, men att hon när hotet eskalerade fick skyddat boende. Hon uttrycker att det väl ändå måste vara bättre att förebygga att man utsätts för grovt fysiskt våld, istället för att vänta in att det händer och först efteråt placera på skyddat boende.

I kontakten med socialtjänsten kände Elin krav på att polisanmäla mannen och på att ansöka om enskild vårdnad, vilket hon upplevde som omöjligt innan hon kom till Kriscentrum och var skyddad. Även att våga berätta om våldet fullt ut blev möjligt i och med en placering på skyddat boende. En försvårande faktor till att våga prata med RVT-handläggaren om våldet är att ifall handläggaren gör en orosanmälan till BoU så får barnets pappa, tillika våldsutövaren, reda på att hon har kontakt med RVT, vilket i sin tur innebär en ökad risk för att utsättas för ytterligare våld.

Elin upplever ovissheten avseende hur länge hon får vara kvar på skyddat boende som väldigt jobbig, och även ovissheten kring vad som händer efter det skyddade boendet. Hon får beslut för en månad i taget, men när det börjar närma sig datumet för nytt beslut blir hon orolig, även om handläggaren sagt att hon inte behöver vara orolig. Hon säger att hon kan förstå att kvinnor går tillbaka till våldsutövaren, då det på ett sätt kan vara lättare än att vara i ovissheten kring vad som ska hända med boende m.m.

Analys

Socialtjänstinspektörernas granskningar inkluderar ett jämställdhetsperspektiv för att kunna hitta eventuella omotiverade skillnader mellan män och kvinnor/flickor och pojkar. I denna granskning ingick få män bland de 90 slumpvist utvalda ärendena, vilket har medfört att en analys utifrån könsuppdelad statistik inte har varit möjlig. Att det ser ut så speglar det faktum att den absolut vanligaste formen av våld i nära relation är en man som utövar våld

mot en kvinna som han har ett förhållande med.³⁰ Samtidigt visar undersökningar att även män utsätts för våld av sina partner och andra familjemedlemmar, men att många våldsutsatta män inte anmäler det våld de utsatts för.³¹ Att så få män funnits bland ärendena kan ses som en indikation på att socialtjänsten behöver utveckla arbetet för att nå fler våldsutsatta män.

Trygghet och säkerhet

Socialtjänstinspektörerna fann inga direkta skillnader i bedömningen om behov av stöd och skydd vilket visar på en likställighet mellan de granskade enheterna. Genomgående fick brukaren snabbt insatser som svarade mot behoven av skydd, utifrån vad som framkom i utredningarna.

Att det delvis saknades dokumentation och beslut visar på ett generellt behov av egenkontroll av dokumentationen. Vad gäller handläggningstiderna framgick i vissa fall att handläggningen drog ut på tiden på grund av mycket komplicerade hjälpbehov men i andra fall var det svårt att förstå varför handläggningen tog så lång tid. Vid Rinkeby-Kista bedöms framför allt arbetsbelastningen ligga bakom långa utredningstider, i kombination med omfattande komplexitet i många ärenden. Med tanke på att utredningen ska ske skyndsamt bör enheterna utifrån ovanstående följa upp utredningstiderna, vid Rinkeby-Kista med fokus på arbetsbelastningen.

Vid samtliga enheter tenderade förhandsbedömningar att vara för omfattande både till innehåll och handläggningstid. Ofta förekom utredningsinstrument, flera möten och kontakter, i några ärenden även externa kontakter. Förhandsbedömningen ska utifrån ett rättssäkerhetsperspektiv avgränsas till bedömningen om utredning ska inledas³². Då den enskilde kontaktar ska utredning inledas utan dröjsmål, om det inte tydligt framkommer att frågan endast gäller information³³.

Eftersom beställningar saknades i många ärenden, framför allt vid placeringar, är detta ett tydligt utvecklingsområde för alla stadsdelsförvaltningar. Dokumentationen ska bland annat innehålla

---

³⁰ <http://nck.uu.se/kunskapsbanken/amnesguider/vald-i-nara-relationer/vald-i-nara-relationer/>

³¹ <http://nck.uu.se/kunskapsbanken/amnesguider/vald-i-nara-relationer/mans-utsatthet-for-vald-i-nara-relationer/>

³² Socialstyrelsen (2015) Handläggning och dokumentation inom socialtjänsten

³³ Socialstyrelsen (2016) Våld - Handbok om socialtjänstens och hälso- och sjukvårdens arbete med våld i nära relationer

vad som ingår i beställningen och vilka individuella formulerade mål- och delmål som insatsen ska verka mot.

Helhetssyn och samordning

Utredningarnas innehåll följde Socialstyrelsens handbok³⁴ om vad som ska belysas vad gäller våldet och behovet av insatser på kort sikt. Så gott som alla granskade ärenden gav en tydlig bild av våldets karaktär, omfattning och konsekvenser.

RVC tar emot våldsutsatta för fem samtal utan biståndsbeslut vilket leder till att många hänvisas direkt dit. Ifall den enskilda vill ha ytterligare behandling ska behovet därefter utredas av RVT. Både i dokumentationen och i samtal med socialsekreterarna framkommer att det finns en risk att detta arbetssätt i praktiken leder till ett snävt utredningsfokus som enbart syftar till att skapa underlag till en RVC-beställning. Risken är att detta sker på bekostnad av en långsiktig och grundlig bedömning om behovet av skydd och stöd.

En återkommande reflektion vid samtliga enheter var att handläggningens fokus till stor del låg på det kortsiktiga behovet av skydd och stöd medan behovet av stöd på längre sikt inte alltid belystes lika tydligt i utredningarna. Även IVO³⁵, Kriscentrum och föreningen Equal gör iakttagelsen att socialtjänstens handläggning i för låg grad ser till och planerar för de långsiktiga behoven. För att nå målsättningen ”ett liv fritt från våld” behöver socialtjänstens arbete svara mot uppbrottsprocessen att bryta upp, bli fri och förstå³⁶ där en långsiktig planering *efter* akuta skyddsinsatser behöver vara väl belyst. Insatser och stöd som svarar mot behovet av exempelvis psykologisk behandling, praktisk vägledning, föräldrarollen, boende och ekonomin kan vara avgörande, särskilt för dem med mer komplex utsatthet. Detta innebär inte nödvändigtvis nya insatser från RVT:s sida, utan snarare att socialtjänsten behöver belysa behoven som påverkar våldsutsattheten, lotsa till och samordna med relevanta andra instanser och vårdgivare utifrån ett helhetsperspektiv. De brukarröster som medverkat i granskningen betonar också vikten av en hållbar planering framåt som en förutsättning för att kunna frigöra sig.

Grupper med särskild sårbarhet passar ofta inte in i de befintliga hjälpstrukturerna vilket innebär att det samhälleliga skyddet är

---

³⁴ Ibid

³⁵ Inspektionen för Vård och Omsorg (2014) Våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld

³⁶ Moser Hällen och Sinisalo (2018) Våld i nära relationer

svagare, samtidigt som de ofta är mer utsatta än andra grupper och att våldet kan få särskilt allvarliga konsekvenser³⁷. Utifrån detta krävs att samhällets insatser ges på ett flexibelt och lyhört sätt samt planeras utifrån den våldsutsattas unika förutsättningar och behov. Analyser som inbegrep klientens behov med uttalat hänsyn till särskild utsatthet fanns endast i 16 % av de ärenden som handlade om våldsutsatta med mer komplexa förutsättningar. Detta är ett tydligt utvecklingsområde för samtliga enheter.

Baserat på vad som framkommit i granskningen är det tydligt att samverkan både internt och externt behöver stärkas, vilket också lyfts fram som ett viktigt utvecklingsområde i dödsfallsutredningen.³⁸ Kriscentrum för kvinnor och barn uppfattar att socialtjänsten ofta brister i intern samordning mellan olika enheter. Många våldsutsatta har samtida kontakt med familjerätt, samverkan med familjerätt syntes dock i princip aldrig i de granskade akterna. Få SIP återfanns i det granskade materialet och endast enstaka fall av samverkan syntes med landsting och polis.

I alla ärenden där det fanns barn var barnen väl synliga i utredningarna men den våldsutsattas föräldraroll var sällan tydligt beskriven. Andelen barnkonsekvensanalyser har tydligt ökat jämfört med alla tidigare granskningar av vuxenhandläggning, vid framför allt Norrmalm återfanns löpande och integrerade avvägningar om konsekvenser för barnet. Det framgick också generellt vid samtliga förvaltningar att barnen vägdes in i val av insats, till exempel genom placering på skyddat boende med barnkompetens.

Vid Norrmalm har enheterna kommit längre beträffande samverkan mellan RVT och BoU. Utifrån att samsyn och samhandläggning är ett utvecklingsområde vad gäller våld i familjer med barn bör alla stadsdelsförvaltningar ta del av erfarenheter och arbetssätt från projektet Tillsammans för barnen.

Kunskapsbaserad verksamhet

Samtliga granskade enheter hade handledning och samlad relevant grundkompetens för att handlägga våldsutsatthet. Ledningen vid respektive förvaltning ser strategiskt över behov av vidareutbildning.

---

³⁷ Länsstyrelsen Skåne (2018) Intersektionella perspektiv på våld i nära relationer

³⁸ Socialstyrelsen (2018) Dödsfallsutredningar 2016-2017

IVO har i sin tillsyn konstaterat att många kommuner brister i sitt arbete med övergripande kvalitetsarbete och egenkontroller.³⁹ Vid Kungsholmen framgick att enhetens befintliga rutiner delvis var inaktuella och i behov av förtydliganden. Enligt gällande rutiner är handläggning av våld spritt på fler funktioner än RVT vid Kungsholmen, vilket innebär en risk att våld inte uppmärksammas samt att den nödvändiga specialistkompetensen saknas.

Kungsholmens enkäter är ett gott exempel på systematisk uppföljning av målgruppen. Vid Rinkeby-Kista har RVT en egen verksamhetsplan vilket ger ett tydligare fokus på mål och aktiviteter för området. Enheterna rekommenderas också att i kvalitetsarbetet använda sig av erfarenheter hos organisationer som stöder brukare, såsom till exempel föreningen Equal.

Dödsfallsutredningen 2016-2017⁴⁰ identifierade avsaknad av strukturerade riskbedömningar som en brist i samhällets skydds nät vilket visar på vikten av att socialtjänsten strukturerat bedömer risken för upprepat våld. Utifrån detta är enheternas resultat positivt eftersom riskbedömning gjordes i 90 % av ärendena. I 82 % av de granskade ärendena hade bedömningsinstrument använts, främst i form av FREDA farlighetsbedömning och även FREDA beskrivning. Att instrument används i hög grad bidrar till enhetliga utredningar och att relevanta förhållanden uppmärksammas som underlag för bedömning. Vid Kungsholmen behöver den systematiska användningen av FREDA följas upp.

Effektivitet och tillgänglighet

Behovet av placeringsalternativ för våldsutsatta med psykisk ohälsa och missbruk framträder som ett tydligt utvecklingsområde för staden.

Behovet av mer praktiskt stöd till våldsutsatta återkom genomgående i samtal med enheterna, liksom vid intervjun med Equal. Socialsekreterarnas utrymme att ge mer ”hands on”-stöd är begränsat med hänsyn till arbetsbelastningen. Det är utifrån ett tillgänglighetsperspektiv oroande om socialtjänstens insatser inte i tillräcklig omfattning anpassas till den enskildes förmåga eftersom insatserna därmed riskerar missa att svara mot vissa målgruppers behov. Sådana brister kan slå hårt mot många med kognitiva nedsättningar, till exempel till följd av trauma eller funktionsnedsättning. Även de som hör till särskilt utsatta grupper

---

³⁹ Inspektionen för Vård och Omsorg (2019) Granskning av kommuners arbete med våld i nära relationer 2018

⁴⁰ Socialstyrelsen (2018), Dödsfallsutredningar 2016-2017

kan påverkas mer eftersom dessa kan behöva mer praktiskt och konkret stöd i att samordna sina kontakter, bevaka sina rättigheter och driva sitt ärende. Framför allt vid Rinkeby-Kista framträdde ett behov av mer praktiskt stöd för att möta målgruppens behov och avlasta socialsekreterarna.

Vid Rinkeby-Kista var arbetsmiljön påtagligt ansträngd med anledning av arbetsbelastningen. En socialsekreterare var sjukskriven under tiden granskningen genomfördes. Medarbetarna beskrev att det under lång tid varit rörigt. Merparten av enhetens ärenden var mycket komplexa och krävande, och stödbehovet beskrivs som ”outtömligt”. En så omfattande ärendetyngd bedöms svår att hantera med befintlig personalstyrka utan att drabbar arbetsmiljön och/eller kvaliteten i verksamheten. Åtgärder för att skapa balans mellan krav och resurser bör därmed vara en prioriterad fråga.

Av de granskade ärendena hörde totalt cirka 63 % till särskilt utsatta grupper, varv flest handlade om kvinnor med utländsk bakgrund. Få ärenden återfanns som rörde andra utsatta grupper såsom till exempel våldsutsatta i missbruk och äldre. Detta kan ses som en tydlig indikator på att socialtjänsten inte når tillräckligt många våldsutsatta med särskild utsatthet.

Självbestämmande och integritet

I så gott som alla ärenden var den enskildas delaktighet och inflytande tydligt i handläggningen vilket visar på ett gott socialt arbete, präglad av lyhördhet och respekt för den enskildas integritet.

Utredningsmallen vid Rinkeby-Kista innehöll inslag som på ett respektfullt sätt lyfte fram den våldsutsattas resurser och förmågor, detta inslag bör användas i relationsvåldshandläggningen över hela staden.

Klientens resurser

- Kontakten med socialtjänsten** (tips: kommer på möten, vågar be om hjälp, våga stå på sig, är tydlig, våga fråga om hon inte förstår, strävar efter samarbete, våga känna tillit, våga sätta gränser)
- Yttre resurser** (tips: starkt nätverk, boende, försörjning, utbildning, fritidsintressen, fysisk & psykisk hälsa).
- Inre resurser** (tips: modig, ärlig, öppen, målmedveten, påhittig, bryr sig om andra, humor, bra föräldraförmåga, lätt att skapa relationer, prestigelös, framtidstro trots svår situation, handlingskraftig, språkbegåvad, intelligent)

-Motståndshandlingar: Exempel: Sara har handgripligen försvarat sig när hon blivit attackerad. Sara har som i ett led att hitta sätt att undvika våld, anpassat sig på olika plan. Sara har återkommande tillfällen aktivt valt att skydda barnen genom att påverka när våldet ska ske vid tillfällen när barnen inte varit hemma.

Bilaga – tabeller

Nedan redovisas resultatet för samtliga fem stadsdelsförvaltningar som granskats under 2019. Tabellerna redovisas i antal.

Förhandsbedömningar

Ålder	Bromma (n=10)	EÅV (n=10)	Kungs- holmen (n=10)	Norrmalm (n=10)	Rinkeby- Kista (n=10)	Total (n=50)
18-20 år	0	0	0	0	0	0
21-30 år	1	1	1	2	3	8
31-40 år	4	5	4	2	4	19
41-50 år	3	4	3	1	3	14
51-64 år	1	0	1	4	0	6
65 år eller äldre	1	0	1	1	0	3

Särskild utsatthet	Bromma (n=10)	EÅV (n=10)	Kungs- holmen (n=10)	Norrmalm (n=10)	Rinkeby- Kista (n=10)	Total (n=50)
Tillhör särskilt utsatt grupp	3	6	3	6	8	26
Pga. funktionsnedsättning	1	0	2	1	1	5
Pga. ålder	1	0	1	1	0	3
Pga. utländsk bakgrund	2	6	2	3	6	19
Pga. missbruk/beroende	0	0	0	0	1	1
Pga. risk för hedersrelaterat våld	0	0	1	2	0	3

Egen ansökan	Bromma (n=10)	EÅV (n=10)	Kungs- holmen (n=10)	Norrmalm (n=10)	Rinkeby- Kista (n=10)	Total (n=50)
Ja	5	5	1	3	5	19
Nej	5	5	9	7	5	31

Våld i nära relationer

36 (40)

Tid från anmälan till beslut om att ej inleda utredning	Bromma (n=10)	EÅV (n=10)	Kungsholmen (n=10)	Norrmalm (n=10)	Rinkeby-Kista (n=10)	Total (n=50)
<8 dagar	2	10	2	4	1	19
8-14 dagar	1	0	0	0	1	2
15-30 dagar	2	0	0	1	4	7
31-45 dagar	1	0	3	1	3	8
>45 dagar	4	0	5	4	1	14

Externa kontakter	Bromma (n=10)	EÅV (n=10)	Kungsholmen (n=10)	Norrmalm (n=10)	Rinkeby-Kista (n=10)	Total (n=50)
Ja	0	0	2	1	1	4
Nej	10	10	8	9	9	46

Barn	Bromma (n=10)	EÅV (n=10)	Kungsholmen (n=10)	Norrmalm (n=10)	Rinkeby-Kista (n=10)	Total (n=50)
Uppmärksammat om det finns barn eller ej	8	10	10	10	10	48
Har barn	7	10	4	8	8	37
Överföring till BoU saknas	2	2	0	0	3	7

Utredningar

Ålder	Bromma (n=20)	EÅV (n=20)	Kungs- holmen (n=20)	Norrmalm (n=20)	Rinkeby- Kista (n=20)	Total (n=100)
18-20 år	0	1	0	0	0	1
21-30 år	6	3	3	2	1	15
31-40 år	6	6	10	6	12	40
41-50 år	3	10	4	7	2	26
51-64 år	4	0	2	4	4	14
65 år eller äldre	1	0	1	1	1	4

Särskild utsatthet	Bromma (n=20)	EÅV (n=20)	Kungs- holmen (n=20)	Norrmalm (n=20)	Rinkeby- Kista (n=20)	Total (n=100)
Tillhör särskilt utsatt grupp	9	11	10	11	17	58
Pga. funktionsnedsättning	3	2	3	7	4	19
Pga. ålder	1	0	1	1	1	4
Pga. utländsk bakgrund	4	8	3	3	15	33
Pga. missbruk/beroende	1	2	3	3	0	9
Pga. risk för hedersrelaterat våld	0	3	0	1	3	7
Analys kring särskild utsatthet	3	3	1	4	1	12

Tid från ansökan/anmälan till beslut om att inleda utredning	Bromma (n=20)	EÅV (n=20)	Kungs- holmen (n=20)	Norrmalm (n=20)	Rinkeby- Kista (n=20)	Total (n=100)
<8 dagar	13	12	8	9	16	58
8-14 dagar	0	1	3	4	1	9
15-30 dagar	2	3	4	4	2	15
31-45 dagar	3	3	3	1	0	10
>45 dagar	2	1	1	2	1	7
Uppgift saknas	0	0	1	0	0	1

Våld i nära relationer

38 (40)

Delaktighet	Bromma (n=20)	EÅV (n=20)	Kungs- holmen (n=20)	Norrmalm (n=20)	Rinkeby- Kista (n=20)	Total (n=100)
Delaktighet och inflytande	19	20	20	20	20	99

Barnperspektiv	Bromma (n=20)	EÅV (n=20)	Kungs- holmen (n=20)	Norrmalm (n=20)	Rinkeby- Kista (n=20)	Total (n=100)
Uppmärksammat om det finns barn eller ej	16	19	19	18	19	91
Har barn	16	16	15	13	13	73
Överföring till BoU saknas	1	2	1	0	0	4
Barnkonsekvensanalys	2	2	5	11	9	29
Samverkan BoU	15	11	8	7	11	52

Utredning	Bromma (n=20)	EÅV (n=20)	Kungsholmen (n=20)	Norrmalm (n=20)	Rinkeby- Kista (n=20)	Total (n=100)
Utredning finns	19	16	16	19	20	90

Utredningstid	Bromma (n=20)	EÅV (n=20)	Kungs- holmen (n=20)	Norrmalm (n=20)	Rinkeby- Kista (n=20)	Total (n=100)
<1 mån	4	2	0	5	0	11
1-2 mån	6	5	3	11	1	26
3-4 mån	3	4	8	2	2	19
5-6 mån	0	1	3	1	2	7
>6 mån	0	0	0	0	7	7
Uppgift saknas	7	8	6	1	8	30

Kartläggning av våldet och dess konsekvenser	Bromma (n=20)	EÅV (n=20)	Kungsholmen (n=20)	Norrmalm (n=20)	Rinkeby-Kista (n=20)	Total (n=100)
Våldets karaktär	19	20	18	20	20	97
Våldets omfattning	19	20	17	20	20	96
Våldets konsekvenser	19	20	19	19	20	97
Hur den våldsutsatta hanterar situationen	20	20	18	19	20	97
Hur den våldsutsattas nätverks ser ut	20	20	12	18	20	90
Behov av stöd och hjälp på kort sikt framgår	20	20	20	19	19	98
Behovet av stöd och hjälp på lång sikt framgår	15	16	17	15	17	80

Typ av våld	Bromma (n=20)	EÅV (n=20)	Kungsholmen (n=20)	Norrmalm (n=20)	Rinkeby-Kista (n=20)	Total (n=100)
Fysiskt	17	15	17	16	18	83
Psykiskt	19	20	19	20	20	98
Sexuellt	6	14	10	6	13	49
Materiellt/ekonomiskt	12	20	13	15	19	79
Försummelse	0	1	1	3	2	7
Tidigare erfarenheter av våld	6	6	4	7	2	25

Bedömning	Bromma (n=20)	EÅV (n=20)	Kungsholmen (n=20)	Norrmalm (n=20)	Rinkeby-Kista (n=20)	Total (n=100)
Riskbedömning	18	19	16	19	19	91
Bedömningsinstrument	15	19	15	17	17	83
Bedömning av stöd	17	15	17	17	19	85
Bedömning av skydd	20	11	13	18	18	80
Säkerhetsplanering	16	20	16	19	18	89

Våld i nära relationer

40 (40)

Bedömnings-instrument	Bromma (n=20)	EÅV (n=20)	Kungs-holmen (n=20)	Norrmalm (n=20)	Rinkeby-Kista (n=20)	Total (n=100)
FREDA farlighetsbedömning	15	17	15	17	15	70
FREDA beskrivning	7	16	4	8	10	54

Insats	Bromma (n=20)	EÅV (n=20)	Kungs-holmen (n=19)	Norrmalm (n=20)	Rinkeby-Kista (n=20)	Total (n=100)
Skyddat boende med personal	10	5	5	8	6	34
Skyddat boende med barnkompetens	7	5	4	7	9	32
Jourlägenhet/mellanboende	3	6	0	0	9	18
Vandrarhem/hotell	2	1	1	2	6	12
Stödsamtal/gruppsamtal	13	15	16	15	15	74
Praktiskt stöd och samhällsinformation	1	2	2	3	16	24
Kontaktperson	6	3	0	0	0	9
Hänvisning till externa stödinsatser	6	0	1	1	1	9
Ekonomiskt bistånd	3	10	3	4	12	32
Personen fullföljer insatsen	9	19	15	13	15	65

Uppdrag och uppföljning	Bromma (n=20)	EÅV (n=20)	Kungs-holmen (n=19)	Norrmalm (n=20)	Rinkeby-Kista (n=20)	Total (n=100)
Uppdrag finns	8	15	15	15	8	61
Uppdrag med konkreta mål	4	14	15	14	6	53
Uppföljning av insats	17	20	15	16	18	86
Uppföljning av riskbedömning	15	18	13	15	17	78

Övrigt	Bromma (n=20)	EÅV (n=20)	Kungs-holmen (n=20)	Norrmalm (n=20)	Rinkeby-Kista (n=20)	Total (n=100)
Går tillbaka till våldsutövaren	6	4	6	7	5	28
Polisanmälan gjord	14	12	10	8	12	56